

Heemkundekring Stad en Lande van Tholen

Secretariaat: Burg. Versluijsstraat 34, 4698 AS Oud-Vossemeer,
Tel. 0166-672872 (na 18.30 uur), e-mail: secretaris@heemkundetholen.nl

NIEUWSBRIEF

Nummer 22, mei 2008

Activiteiten goed bezocht

We kijken terug op twee geslaagde activiteiten. De jaarvergadering in maart is door 32 mensen bezocht. Na de huishoudelijke zaken – waaronder de verkiezing van Joop de Korte uit Sint-Maartensdijk in het bestuur als opvolger van Kees Kleppe – hield Kees Slager een onderhoudende inleiding over ‘oral history’: het vastleggen van herinneringen van mensen. Slager riep iedereen op in de eigen familiekring aan de slag te gaan met interviewen, zodat zaken uit het leven van gewone mensen bewaard blijven voor de generaties na ons. Heeft u hiervoor belangstelling, laat het ons weten en wij helpen u graag.

De inloopdag in De Schutse te Sint-Annaland, in april, trok de hele dag door belangstelling. Het was gezellig druk. Het leverde de fotowerkgroep informatie en nieuw materiaal op, en maakte daarnaast een aantal mensen bekend met het werk van de heemkundekring.

Uitstapje genealogische werkgroep

Op 23 april hebben we met bijna alle leden van de genealogische werkgroep, ons nieuwe bestuurslid dhr. De Korte, en partners een uitstapje gemaakt naar Zierikzee.

Daar organiseerde de NCRV een nostalgische avond met klederdrachten uit heel Zeeland. Aangezien we die avond als werkgroep toch al zouden samen komen, werd besloten even door te rijden naar Zierikzee. We werden hartelijk ontvangen met soep en broodjes, de avond begon al om 17.45 uur, waardoor we heerlijk voldaan de klederdrachten tegemoet zagen. Na een korte pauze, waarin we nog een en ander over de NCRV verteld kregen (vrij logisch), kon de show beginnen.

In totaal 17 personen toonden ons verschillende drachten, van Axel, Cadzand, de Bevelandse drachten (katholiek en protestants) Schouwen, Flakkee en Brielle. Helaas was de dame met de Thoolse dracht niet aanwezig. De presentatrice vertelde ons van alles over de diverse drachten, zowel de dames- als de herendracht. Ook werd er verteld en geshowd wat er onder de bovenrok zat, tot op de onderbroek toe. Onze mevr. Deurloo wist ook nog een en ander toe te voegen. Zij is ons oudste lid en nog bekend met de dracht uit haar jeugd.

In de pauze konden we de dames en heren vragen stellen en dan blijkt dat klederdracht ook heel bedrieglijk kan zijn. Je denkt bij een bepaalde dracht dat de drager uit die plaats komt. Nou mooi niet, ze wonen heel ergens anders en hebben de dracht gekocht of van grootouders geërfd. Ook was er kleding te bewonderen die de voorloper is geweest van de bekende klederdracht, in één woord prachtig. Al met al een gezellige en leerzame avond. (Ingezonden door Magda Geluk).

Cursus streekgeschiedenis

Op het tweede blad van deze nieuwsbrief vindt u informatie over een cursus streekgeschiedenis die op 29 september in Tholen begint. Belangstellenden kunnen zich opgeven met het aanmeldingsformulier.

Gemeentearchief

Bij de officiële opening van het gemeentehuis in Tholen is burgemeester Nuis expliciet ingegaan op de discussie rondom de toekomst van het gemeentearchief en de besluitvorming. Hij zei onder meer: ‘Op aandrang van velen, waaronder gebruikers van het archief, de genealogische werkgroep Tholen en diverse heemkundekringen en cultuurhistorische organisaties, besloot de gemeenteraad het oud archief binnen de gemeente te behouden. Dat is een buitengewoon verstandig besluit geweest, zo meen ik. Cultuurhistorie past bij Tholen en hoort daarom binnen Tholen.’ Ons bestuur onderschrijft die opmerking graag!

De studiezaal van het archief heeft een opvallende plek gekregen in de publiekshal van het gemeentehuis. Ze is geopend op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag van 9 uur tot half 5. Archivaris Fred v.d. Kieboom en zijn medewerkster Janneke Boomsluiters hebben sinds enkele maanden versterking gekregen, in de persoon van archiefambtenaar Annet Kuiper. Verder zijn enkele vrijwilligers bezig de doop-, trouw- en begraafgegevens uit de kaartenbakken in te voeren in de computer.

De Blikken Motor

A.R. Koppejan te Middelburg heeft zoveel reacties gekregen op zijn boek ‘Sturen en Turen’, over de beurtvaart in Zeeland, dat een vervolg is verschenen: ‘De Blikken Motor. De laatste beurtschippers van Zeeland 2’. De titel van het boek is afgeleid van de bijnaam van het motorbootje waarmee beurtschipper Willem Heijboer rond 1904 ging varen op het traject Sint-Annaland-Dordrecht/Rotterdam. Koppejan verkeeg de meeste informatie van mondelinge bronnen, van oud-beurtschippers en hun kinderen. Daarnaast raadpleegde hij onder meer het scheepsarchief van het Kadaster te Rotterdam. Het leverde een vlootlijst op van 128 motorschepen (daarvan zijn er 18 van Thoolse en Sint-Philipslandse beurtschippers). Daarnaast veel nieuwe verhalen en fotomateriaal. Voor Tholen zijn dat verhalen over Heijboer Sint-Annaland, gebr. Hartog Scherpenisse en Moerland Stavenisse. Het boek telt 352 pagina’s, is uitgegeven door ADZ Vlissingen en verkrijgbaar in de boekhandel.

Forten langs de Eendracht

Het aantreffen van een reeks rekeningen over de periode 1588-1798 in het archief van de Rekenkamer van Zeeland wekte bij Adrie Bosters uit Voorburg de belangstelling op voor de forten en versterkingen die gedurende de Tachtigjarige Oorlog aan weerskanten van de Eendracht zijn aangelegd. Die aan de Brabantse kant zijn het onderwerp van zijn recent verschenen studie ‘De forten aan de Brabantse kant van de Eendracht’. Bosters beschrijft er beknopt de aanleg in van de oudste en de latere forten. De publicatie beschrijft vooral de mensen die de forten bevolkten: de commiezen en legeroversten (waarover de auteur bijzonderheden bijeenzocht en de familiewapens), militairen, en ambachtslieden en overige personen die met de forten te maken kregen.

Het boek – een eenvoudige uitgave op A4-formaat, met illustraties – is verkrijgbaar bij de heemkundekring Ambachtsheerlijkheid in Nieuw-Vossemeer (secr. J.P.M. Musters, Julianastraat 9, 4681 AL). Tijdens de openingsuren van het A.M. de Jongmuseum, Voorstraat 29 (t/m september, elke zaterdag 13.30-16.30 u.), is het boek daar te koop.

Trefwoordenlijst genealogie

Op de website www.dumont-andre.nl is een trefwoordenlijst genealogie te vinden en gratis te downloaden. De samensteller heeft in de vierde editie ongeveer 20.000 trefwoorden en begrippen opgenomen, die voorkomen in doop-, trouw- en begraafregisters, gerechts-, notariële en gemeenteakten, alsmede andere genealogische en heemkundige bronnen. De omvang – 581 bladzijden op A5-formaat – maakt dat de lijst niet meer in boekvorm beschikbaar komt. Wél is via genoemde website een cd te bestellen.

Cursus inleiding op de streekgeschiedenis

Onze heemkundekring organiseert samen met het Thools archief, de heemkundekring Philippuslandt en de stichting cultureel erfgoed Zeeland (Scez) een cursus streekgeschiedenis Tholen en Sint-Philipsland. In deze cursus zal worden ingegaan op aspecten die betrekking hebben op het leven, wonen en werken op de voormalige eilanden Tholen en Sint-Philipsland. De volgende onderwerpen komen daarbij aan de orde.

In een algemene inleiding zal gemeentearchivaris Fred van den Kieboom ingaan op de streekgeschiedenis. Alle tijden komen daarbij in vogelvlucht aan bod. De architect ir. H.C. de Vries zal de geschiedenis en de ontwikkeling van de gebouwde omgeving en het wonen behandelen. De plaats van het museum in onze geschiedenis zal door voorzitter Simon Nieuwkoop van het streekmuseum De Meestooft worden toegelicht. De geschiedenis van de Zeeuwse landbouw in de periode 1600-1900 zal door dr. Peter Priester, conservator van de gemeentelijke musea Zierikzee, worden behandeld. Drs. M. van Kooten, predikant te Scherpenisse, zal de kerkelijke geschiedenis in de streek – reformatie, nadere reformatie, afscheiding en doleantie – nader uiteenzetten. De sporen van ‘verdrongen geschiedenis’ worden blootgelegd door Jan J.B. Kuipers, documentalist archeologie bij de Scez. Tot slot zal Fred van den Kieboom ingaan op de diverse archiefbescheiden en de informatie die daarin te vinden is. In het programma is ook een stadswandeling door Tholen opgenomen, die onder leiding staat van stads- en VVV-gids Henk J.J. Elenbaas.

De cursus beslaat zeven maandagavonden: 29 september, 6, 20 en 27 oktober, 3, 10 en 17 november, steeds van 19.30 tot 21.30 uur. De stadswandeling is op zaterdag 17 oktober. De cursus wordt gegeven in het gemeentehuis van Tholen te Tholen, de avond over het museum (20 oktober) is in De Meestooft te Sint-Annaland.

Het cursusgeld voor leden van de heemkundekringen bedraagt € 40,- en voor niet-leden is de prijs € 55,-. Het bedrag dient op de eerste avond contant te worden voldaan.

Aanmelden vooraf is noodzakelijk. Het onderstaande aanmeldingsformulier kunt u sturen naar heemkundekring Stad en Lande van Tholen, Burg. Versluijsstraat 34, 4698 AS Oud-Vossemeer. Of aanmelden per e-mail: secretaris@heemkundetholen.nl.

Voor nadere inlichtingen kunt u terecht bij de voorzitter, Wally Blaas, tel. 0166-602709.

AANMELDINGSFORMULIER.

Ondergetekende meldt zich aan voor de cursus inleiding op de streekgeschiedenis en zal de verschuldigde kosten op de eerste cursusavond voldoen.

De heer/mevrouw.....
Adres.....
Postcode Plaats
Telefoon E-mail.....

- Is lid van HK Stad en Lande van Tholen.
- Is lid van HK Philippuslandt.
- Is geen lid van een van beide heemkundekringen.

(Aankruisen wat van toepassing is)

Datum:.....

Handtekening:.....

Jaar van het religieus erfgoed

Het themajaar Jaar van het religieus erfgoed gaat aan Tholen niet ongemerkt voorbij.

Het streekmuseum De Meestooft in Sint-Annaland wijdt er een wisselexpositie aan. Daarin worden foto's van kerken getoond, statenbijbels, avondmaalszilver, rouw- en trouwkleding, en tekeningen van rouwborden. Het museum is tot en met oktober geopend op dinsdag t/m zaterdag van 14 tot 17 uur (in juli en augustus van 13.30 tot 17 uur).

Ook in het A.M. de Jongmuseum in het naburige Nieuw-Vossemeer is een expositie over religieus erfgoed te zien. Dit museum, gevestigd aan de Voorstraat, is tot eind september geopend op zaterdagmiddag van half twee tot half vijf.

De Meestooft heeft een bijgewerkte heruitgave verzorgd van het in 2005 door Hans Zuurdeeg geschreven boekje 'Kerken op Tholen en Sint-Philipsland'.

In de periode juni-augustus zal de Vlaamse beiaardier Geert D'hollander door hem bewerkte composities van Zeeuwse componisten uitvoeren op het carillon van Tholen of dat van Sint-Maartensdijk.

Het beeldende kunstproject 'Geloven in' komt ergens tussen juli en december naar Tholen. Tien beeldend kunstenaars gaan de dialoog aan met mensen van uiteenlopende wereldbeschouwelijke richtingen. De uitkomst daarvan krijgt vorm in een kunsttentoonstelling en een aantal opvallende spandoeken.

Het kamerkoor Studium Generale geeft twee concerten in de Grote Kerk in Tholen. Op 15 november voert het werken uit van de 20ste eeuwse componisten Margreet de Jongh en Daan Manneke. En op 12 december is vocale muziek uit de Renaissance te horen, werk van de Tholenaar Danckerts en zijn tijdgenoot Hellinck uit Axel.

Bij Den Boer De Ruiter te Vlissingen is het boek 'Inspirerend Zeeland' verschenen, samengesteld door Aarnoud van der Deijl en Marga Haas. Zij brengen het verhaal achter vijftig spirituele plekken, met een knipoog. Uit onze streek komen de Grote Kerk van Tholen, het monument voor de Vier Vrijheden in Oud-Vossemeer, het monument voor de watersnoodramp bij Stavenisse en het dorp Sint-Annaland aan bod.